

sprknd.

kerkmagazine Protestantse Gemeente

Alblasserdam

#60 • MEI 2025

Protestantse Gemeente
Alblasserdam

Wie
*was Dietrich
Bonhoeffer?*

Een plek in de kerk
voor ondernemers

Interview

Het getal
acht

Getallen in de Bijbel

Verlangen naar
het heilige

Uitgelicht

‘Christus vasthouden en Hem dienen’

TEKST: WILLEKE DE GRUIJTER

Piet Koolmees (66) is 4,5 jaar geleden, samen met zijn echtgenote Ria naar Alblisserdam verhuisd. Begin dit jaar heeft hij het ambt van kerkrentmeester in de Grote Kerk op zich genomen en is hij vanuit die rol ook lid van de Algemene Kerkenraad geworden.

‘**W**e zijn tijdens de coronatijd lid geworden van de Grote Kerk. Dat was een lastige tijd om mensen te leren kennen. Maar toen de kerkgang weer op gang kwam, hebben we het als een positieve ontvangst ervaren en al gauw wat kennissen via de kerk gekregen. Iedere zondag staat er iemand bij de ingang om de mensen welkom te heten en als nieuwe mensen zo’n 3 à 4 keer de kerk hebben bezocht, worden ze bij één van de gemeenteleden uitgenodigd om een kop koffie te komen drinken en nader kennis te maken. Dat hebben we als erg positief ervaren.’
Piet en Ria hebben vóór hun verhuizing in Slikkerveer en Zwijndrecht gewoond. Piet runde in Zwijndrecht vanaf 1988 het metaalbewerkingsbedrijf dat hij

van zijn vader heeft overgenomen en dat twee jaar geleden is overgegaan naar één van zijn zoons. Piet werkt nog 3 dagen, meestal in de fabriek. ‘Dat vind ik het leukst.’
‘In Zwijndrecht was ik ook lid van de kerkenraad maar toen vanuit de rol van diaken. En toen mijn eigen kinderen (4 zoons en een dochter) nog jong waren, ben ik meester op de zondagschool geweest. Als je belijdenis gedaan hebt, ben je medeverantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de gemeente. En als er dan iets aan je gevraagd wordt, moet je volgens mij een goede reden hebben om ‘nee’ te zeggen. Bovendien voelde ik me er door God voor geroepen. Het werk geeft een band; je leert er veel mensen door kennen.’

De taken binnen het college van kerkrentmeesters zijn onderling

verdeeld. Piet is vanuit zijn takenpakket aanspreekpunt voor de kosters en de kelderverkoop. ‘Ik heb veel waardering voor het werk dat de kosters verzetten. Het werk is in de loop van de jaren veranderd. Er komt veel bij kijken. De kerk wordt veel verhuurd en dat is belangrijk voor de inkomsten. De kosters regelen dit allemaal zelf maar als er mankementen zijn aan het gebouw, dan kloppen ze bij de kerkrentmeesters aan. Ook voor de kelderverkoop zet zich een zeer bevlogen groep mensen in.’
Naast zijn inzet voor de Grote Kerk is Piet ook voorzitter van de Identiteitsraad van Woonzorgcentrum ‘De Waard’ dat onderdeel is van Waardeburch. Deze identiteitsraad regelt o.a. de weeksluitingen op vrijdag in De Waard. ‘Vanuit die rol neem ik ook deel van de algemene identiteitsraad van Waardeburch die het beleid bepaalt voor wat betreft de christelijke identiteit van alle woonzorgcentra die onder Waardeburch vallen. Ik heb af en toe wel zo’n 2 vergaderingen per week maar ervaar dat niet als een grote last. Soms gaat het om een overleg van maar een uur

ergens in het dorp en dan geeft dat gelijk een mooie aanleiding om ernaar toe te wandelen en op die manier even in beweging te zijn. Wel is het belangrijk dat je vrouw er ook achter staat. Ik zie het als een dienende functie en vind het belangrijk dat we Christus vasthouden en Hem dienen.'

Een plek in de KERK voor ondernemers en leidinggevendenden

TEKST: MARK DEN BOER

In 2018 werd *Onderneem* opgericht; een netwerk van ondernemers uit de Ichthuskerk. Een paar keer per jaar ontmoeten ze elkaar om met elkaar na te denken over christelijk ondernemen en leiding geven. SPRKND sprak met Jako van Middelkoop, zelf ondernemer in de zakelijke dienstverlening en een van de drijvende krachten achter *Onderneem*.

John Barkmeijer, Adri Hartkoorn, Pleun Pieter Goudriaan en ikzelf vormen als ondernemers de drijvende kracht achter *Onderneem*, vertelt Jako. ‘We organiseren drie of vier keer per jaar een bijeenkomst. Ieder van ons regelt de inhoud en invulling van een avond. Daar gebruiken we ons netwerk voor.

Zo hebben we af en toe sprekers, vaak ervaren christelijke ondernemers in de brede zin van het woord. Zij vertellen dan op welke manier geloof in hun ondernemerschap een rol speelt en hoe ze bijvoorbeeld met geld en mensen omgaan. Zo hebben we een keer een sessie gehad met een christelijke ondernemer die een talentenscan voor bedrijven heeft ontwikkeld vanuit zijn Bijbelse visie op talenten. Ook hebben we een kennismakingsavond gehad om elkaar beter te leren kennen en met elkaar ideeën en behoeften uit te wisselen. Daar kwam het idee van een bedrijfsbezoek naar voren. Onlangs hebben we met elkaar een avond gehad bij het bedrijf van een van onze leden. Na afloop hebben we dan een goede borrel met elkaar. We proberen het laagdrempelig te houden. Voor elke

bijeenkomst sturen we een oproep uit via de nieuwsbrief en de app van de Ichthuskerk.’

Onderlinge bemoediging

‘Ons belangrijkste doel is elkaar als gelijkgestemden te ontmoeten en om de ondernemer en leidinggevende een plek te geven in de kerk. En een stukje onderlinge bemoediging mogelijk te maken’, vervolgt Jako. ‘We doen soms best wel eens onderling zaken met elkaar, maar dat is niet de insteek van *Onderneem*. We komen als ondernemers ook niet alleen maar bij elkaar om bijvoorbeeld geld voor een goed doel bij elkaar te krijgen. Met elkaar denken we vooral na over vragen als: Hoe kan ik als ondernemer iets van het geloof uitstralen? Hoe geef je praktisch vorm aan christelijk ondernemen? Zo proberen we elkaar toe te

rusten. Als er iemand met vragen of problemen zit, willen we een veilige omgeving bieden om het bespreekbaar te maken. Er is altijd wel iemand in de groep die het al een keer heeft meegemaakt en ervaringen kan delen die kunnen helpen. Ook als het zakelijk even slecht gaat of als er grote uitdagingen zijn is het fijn als je je verhaal kwijt kunt. Dan luisteren we naar elkaar en kunnen elkaar ook helpen.

Het is leuk om als ondernemer te praten met collega's met dezelfde levensovertuiging. Iedereen heeft uitdagingen in z'n werk. Als ondernemer of leidinggevende kan je er soms alleen voor staan. Je kan niet altijd vanuit hetzelfde perspectief sparren. Wat vind je lastig? Hoe doe je bepaalde dingen? Hoe ga je met mensen en geld om? Met welk doel ben je op deze

aarde? Rentmeesterschap is voor mijzelf als ondernemer bijvoorbeeld belangrijk. Hoe ga ik om met het talent en de rijkdom die ik heb gekregen? En ook naastenliefde; met het geld dat je verdient iets kunnen doen voor een ander.'

Leidinggevenden en managers

Onderneem bestaat nu nog vooral uit ondernemers met eenmanszaken tot bedrijven met meer dan 100 medewerkers. En van zakelijke en financiële dienstverlening tot bouw, IT en techniek. Maar de nadrukkelijke wens is dat ook leidinggevenden en managers gaan aansluiten. Jako: 'De naam *Onderneem* schept een bepaalde verwachting. Maar ondernemende leidinggevenden en managers zijn ook van harte welkom. Die hebben we nu nog te weinig in onze groep. We hebben nu 60 à

70 ondernemers in de Ichthuskerk. Op een avond van *Onderneem* komen er ongeveer 20 à 25. Maar waarschijnlijk is er eenzelfde aantal leidinggevenden en managers. Mensen uit de zachtere sector hebben weer andere ervaringen en denken toch weer op een andere manier. Juist van de manager van de supermarkt of de leidinggevende uit de zorg of het onderwijs kunnen we veel leren.'

Ondernemers, leidinggevenden en managers uit de Ichthuskerk of uit andere kerken die meer willen weten over Onderneem kunnen contact opnemen met: Jako van Middelkoop (tel: 06-41478997)

XONDERNEEM

Wie was Dietrich Bonhoeffer?

TEKST: JOKE VEERMAN

Dietrich Bonhoeffer. Een naam die ook 80 jaar na zijn gewelddadige dood doorklinkt. Werken die deze Duitse theoloog naliet, geven stof tot nadenken. Steeds opnieuw. Een paar maanden geleden besteedde SPRKND aandacht aan zijn laatste bekende tekst, het gedicht/lied 'Door goede machten trouw en stil omgeven.'

Een persoon die tot de verbeelding spreekt, kan door verschillende (kerkelijke) richtingen worden toegeëigend. Dat overkwam Bonhoeffer de decennia door. Hoe lees je zijn werk, in hoeverre kun je je inleven in zijn omstandigheden in de sterk veranderende maatschappij in zijn land? In zijn kerk, in het Duitsland van half jaren twintig tot het einde van de tweede wereldoorlog?

Christus navolgen

Onlangs verscheen op de Amerikaanse markt een film met de titel 'Bonhoeffer: Pastor. Spy. Assassin.' Op de promotieposter prijkt de hoofdpersoon met een

pistool in de hand. 'Dit is zo níet Bonhoeffer!' riep een medewerker van het Bonhoeffer-huis in Berlijn uit. 'Hij was uiterst genuanceerd. De Bonhoeffer die de film neerzet, doet hem onrecht aan. Hij wordt gepresenteerd als militaristisch patriot, passend bij de actuele stemming in de VS. De film roept op deze Bonhoeffer na te volgen. Terwijl Bonhoeffer zelf opriep tot de navolging van Christus! Wij hebben ons met een artikel in de New York Times geweerd tegen deze film, maar werden weggezet als linkse wappies.'

Leefwereld van Bonhoeffer

Wie was Dietrich Bonhoeffer?

Hoe kun je je wat meer verdiepen in zijn leven en werk? De redactie van Visie, het blad van de EO, organiseerde vorige maand een reis: 'Berlijn en het gedachtegoed van Dietrich Bonhoeffer'. Het team verwachtte een stuk of 30 belangstellenden, maar het initiatief trok drie bussen vol! Een intensief programma, inhoudelijk ondersteund door compacte colleges van emeritus hoogleraar Gerard den Hertog, bracht Bonhoeffer en zijn leefwereld dichterbij. Zelf zien waar hij woonde en werkte. Stadsgidsen schetsten al wandelend levendig de geschiedenis van Berlijn. De groep bezocht de Berliner Dom, voltooid in 1905, illustratief voor hoe het gezamenlijk geloof werd gezien als verbinding met het Duitse keizerrijk. Gezongen werd in de Grunewald-kirche waar Bonhoeffer belijdenis deed. Vlakbij is het treinstation Grunewald, vanwaar jarenlang

joden naar concentratiekampen werden afgevoerd. 'Gleis 17' is nu een gedenkplaats. De groep bezocht Sachsenhausen, waar een krans werd gelegd bij het gedenkteken voor de Bekennende Kirche. In dit kamp lieten velen het leven, ook Hans van Dohnanyi, zwager van Dietrich, werd er geëxecuteerd. Martin Niemöller, een van Bonhoeffers collega's binnen de Bekennende Kirche, zat er twee jaar gevangen. De Bekennende Kirche nam nadrukkelijk afstand van de grote groep 'Deutsche Christen' die zich met een eed van trouw aan de Führer verbonden. In het Martin Niemöllerhuis, ooit predikantswoning, nu een plaats van bezinning en toerusting voor

vredesactivisten, hoorde de groep over de zware jaren.

Verantwoordelijkheid dragen

In de Kaiser Wilhelm Gedächtniskirche sprak Bonhoeffer verscheidene malen. Nadat Hitler aan de macht was gekomen, werd steeds duidelijker dat hij de Joden als grootste vijand van het rijk zag. In één van de bijgebouwen sprak Bonhoeffer in april 1933 voor een predikantenkring over 'de kerk en het joodse probleem'. Hij zei, dat de kerk allereerst de taak heeft om de overheid te bevragen op de rechtsgeldigheid van haar handelen. Ten tweede moet de kerk degenen die onder de raderen van de overheid verwond raken, helpen en bijstaan. En ten derde, als het erop aan zou komen, 'een spaak in het wiel van de staat' steken. Dit ging veel van zijn collega's te ver.

Bonhoeffer zette zich in voor nascholing van theologiestudenten in seminarie Finkenwalde, liet hen grondig bijbellezen en hierop reflecteren. Wat zegt Gods woord hier tegen jou? Hij bepaalde zijn studenten erbij altijd Jezus Christus centraal te

stellen, in alles. De kerk is Zijn lichaam op aarde. Dat schept verantwoordelijkheden!

Bonhoeffers zienswijze trok de aandacht. In 1937 werden de seminaries van de Bekennende Kirche illegaal verklaard en werd Finkenwalde door de Gestapo gesloten. Toerusting ging in kleine kring elders door. Tot Bonhoeffer het (s) preken, doceren en reizen werd verboden. Hij kon in Berlijn alleen nog in het huis van zijn ouders terecht. Zijn studeer- en slaapkamer in wat nu het Bonhoefferhaus heet aan de Marienburger Allee getuigt van die periode. Daar werd hij op 5 april 1943 gearresteerd. Vooral de eerste tijd was het moeilijk, hij kon alleen schrijven met naaste familie en zijn verloofde. Vanaf november 1943 kon hij via een bevriende bewaker brieven ontvangen en versturen. Toen hij van betrokkenheid bij de aanslag op Hitler werd verdacht, bracht men hem over naar een andere gevangenis in Berlijn. Daar kon hij nauwelijks brieven versturen en ontvangen. Uiteindelijk werd Bonhoeffer overgebracht naar concentratiekamp Flossenbürg en is daar samen met vijf anderen

Dietrich Bonhoeffer (Breslau, 1906 - Flossenbürg, 1945), Duits theoloog in de evangelisch lutherse kerk. Afkomstig uit een warm, welgesteld, weinig kerkgaand gezin met acht kinderen. Ging in 1923 theologie studeren. Studie vlotte zeer snel, waardoor tijd besteed kon worden in het buitenland (Barcelona, New York). Zijn (geloofs)ervaring verrijkte en verdiepte zich. Door de jaren heen ontstonden verdere oecumenische contacten die Bonhoeffer graag had willen betrekken bij de kerkelijke hervorming als de oorlog voorbij zou zijn.

op 9 april 1945 opgehangen.
Pas maanden later vernamen zijn
naasten zijn dood.

Lezenswaardig

Bonhoeffer heeft veel geschreven.
Zijn goede vriend Eberhard Bethge
droeg met anderen zorg voor zijn
nalatenschap. In het Bonhoeffer-
huis worden bezoekers opgeroe-
pen op te staan tegen uitsluiting
en empathie te ontwikkelen.
Opkomen voor zwakkeren, wie het
ook zijn. Weerstand bieden. Steun
vinden door toewijding en stand-
vastigheid in het geloof. 'Mensen
zijn die bidden, die gerechtigheid
doen en wachten op God.'

*Ik geloof
dat God uit alles,
ook uit het slechtste,
iets goeds kan en wil laten ontstaan.
Hiervoor heeft Hij mensen nodig
die met alles hun voordeel doen.
Ik geloof
dat God ons in iedere moei-
lijke situatie
zoveel weerstandsvermogen geeft
als we nodig hebben.*

*Maar Hij geeft het niet vooraf,
opdat wij niet op onszelf
maar op Hem vertrouwen.*

*Dit geloof
zou alle angst voor de toekomst
moeten overwinnen.
Ik geloof
dat ook onze fouten en vergissingen
zin hebben
en dat het voor God niet moeilijker is
deze te gebruiken
dan de daden waarvan wij denken
dat ze goed zijn.
Ik geloof
dat God geen noodlot is buiten de tijd
maar dat Hij wacht op eerlijk bidden
en verantwoord handelen
en hierop antwoord geeft.*

Dietrich Bonhoeffer

Meer lezen:

- * *Ferdinand Schlingensiepen – Dietrich Bonhoeffer 1906 – 1945. Biografie.*
- * *Dietrich Bonhoeffer – Navolging*
- * *Dietrich Bonhoeffer – Waarom ik mij verzet*

Verlangen naar het heilige

TEKST: ANDRÉ GROENENDIJK

Voor veel mensen in onze tijd, óók voor christenen, lijkt God ver weg of zelfs afwezig in de wereld. Tegelijk ervaren velen ook een leegte en een gebrek aan zingeving. Volgens Jan Martijn Abrahamse, lector theologie aan de Christelijke Hogeschool Ede, zijn dit allebei gevolgen van wat hij 'de ontbinding van het heilige' noemt. Het heilige: dat is Gods aanwezigheid in deze wereld. Abrahamse omschrijft hoe die aanwezigheid de afgelopen eeuwen voor ons steeds moeilijker voorstelbaar is geworden. De wereld laat zich door de wetenschap verklaren, 'grote verhalen' zijn ongeloofwaardig geworden, de samenleving is gefragmenteerd. Dat alles leidt tot gevoelens van leegte en zinloosheid. Er is dus, zo constateert Abrahamse, een sterk, zij het onbewust, 'verlangen naar het heilige.' De kerk staat voor de uitdaging om aan

te sluiten bij dat verlangen en de samenleving weer kennis te laten maken met de bronnen van het heilige. Abrahamse pleit in dat kader voor een 'her-betovering': een groter besef van mysterie, van de aanwezigheid van God in de wereld om ons heen. Daarbij past een houding van verwondering — in Oudtestamentische taal: 'de vreze des Heeren'. Het is een houding die, zo blijkt ook uit allerlei psychologisch onderzoek, leidt tot een gelukkiger en meer vervuld leven.

Hoe doe je dat dan: meer gevoel krijgen voor het heilige, een houding van verwondering aanleren? Abrahamse doet vier concrete voorstellen. In de eerste plaats een herwaardering van 'heilige plaatsen', zoals (oude) kerkgebouwen, maar ook de natuur. In de tweede plaats een leven met 'heilige tijden', zoals de veertigdagentijd, en 'rituelen' waardoor die tijden ervaren worden: een askruisje, een paaswake, een

Verlangen naar het heilige:
herontdekken wat we verloren hebben.
Jan Martijn Abrahamse.
KokBoekencentrum, €17,99.

openluchtdienst, etc. Daarnaast een herwaardering van heiligen—levens die inspireren en uitnodigen tot navolging—als alternatief voor *influencers*, en ten slotte open ogen en oren voor 'heilige momenten', ontmoetingen waarin Gods Geest merkbaar aanwezig en werkzaam is. Het boek van Abrahamse is hiermee een waardevolle aanzet tot een gesprek met de cultuur en nodigt uit om ook zelf een houding van verwondering te oefenen.

Wanneer u dit leest, is het Pasen geweest en hebben we mogen vieren dat Jezus is opgestaan. Ook mogen we met dankbaarheid terugkijken op de belijdenisdienst, waarin zeven gemeenteleden Christus als hun Heer en Verlosser beleden. Voor de meeste activiteiten is het winterseizoen ook afgerond: verenigingen, catechisatie, clubs en kringen hebben hun laatste bijeenkomst gehad of hopen deze binnenkort te hebben. In SPRKND komen in deze vacaturetijd een aantal activiteiten in de gemeente voor het voetlicht.

Vorige keer presenteerde het team beelduitzending zich, in dit nummer zijn de bijbelkringen aan de beurt.

Bijbelkringen

In de gemeente zijn vijftien bijbelkringen actief. Een bijbelkring komt eens per drie weken of eens per maand samen. Op de kringen wordt ieder seizoen een ander boekje behandeld. Het onderwerp van het boekje is vaak het ene seizoen een bijbelboek en het andere seizoen een thema. Het boekje wordt gekozen in samenspraak met de toerustingscommissie. Gemeenteleden komen bij elkaar om een gedeelte uit de Bijbel te lezen en te bespreken, samen te zingen en te bidden. Daarnaast is een bijbelkring een ontmoetingsplek waar mensen elkaar goed leren kennen, een 'gemeente' in het klein. De bijbelkringen

worden centraal georganiseerd en één van de kerkenraadsleden is verantwoordelijk voor het kringwerk. Een nieuwe bijbelkring ontstaat over het algemeen nadat een groep belijdenis heeft gedaan: na het afleggen van belijdenis vormt de groep een bijbelkring.

Het hoofddoel van het de bijbelkring is natuurlijk het onderwijs uit de Bijbel, het woord van God. Een bijbelkring is de perfecte manier om van anderen te leren. In een sfeer van vertrouwen kan geleerd worden uit de Bijbel en van elkaar. Ouderen bemoedigen en bevragen jongeren; jongeren bevragen ouderen en luisteren naar hen.

Vaak geven de zondagse samenkomsten weinig mogelijkheden om dieper met elkaar door te praten over geloofszaken. Ook kun je je er, zeker als je nieuw bent in de gemeente, alleen voelen. Op een kring leer je mensen beter kennen en vind je een klein 'thuis' in de gemeente. Ook is een bijbelkring dé plek voor onderling pastoraat. Mensen delen hun zorgen en vreugden en bidden voor elkaar. Als er zorgen zijn die niet binnen de kringen opgelost kunnen worden, kan verwezen worden naar een ouderling of professionele hulpverlener.

Deelnemen aan een bijbelkring is een mooie manier om nieuwe gemeenteleden sneller op te

nemen in de gemeente. De zondagse samenkomst kan als onpersoonlijk ervaren worden, maar een kleine groep als een bijbelkring geeft persoonlijk contact en daarmee verbondenheid met het geheel. De bijbelkringen zijn dus de bouwstenen van de gemeente. Iedereen is van harte welkom om zich aan te sluiten bij één van de bijbelkringen!

Voor meer informatie of aanmel-

ding kun je contact opnemen met Richard Lagendijk (06-46054584 of a.lagendijk5@kpnplanet.nl).

Geboren

Op maandag 31 maart 2025 hebben **Jurriaan en Aletta Pot** uit Gods hand een dochter ontvangen. Zij heeft als roepnaam **Safira** en als doopnaam Sara Johanna gekregen. Safira is het zusje van Arthur, Jurre, Nathan, Norena en Ivan. Op haar geboortekaartje

staat: *Je bent in het verborgene geweven door een kunstige Meesterhand.* We wensen jullie toe dat Safira mag opgroeien tot eer van de Heere God.

Huwelijksjubileum

Maandag 19 mei mogen **Nico en Dicky de Heus – van der Wal** gedenken 25 jaar getrouwd te zijn. We feliciteren hen van harte en wensen hen Gods rijke zegen en nabijheid toe voor de toekomst.

*“ De bijbelkringen zijn de
bouwstenen van de gemeente*

Mei

We beleven een maand vol van nieuw leven in de natuur. We worden er blij van. In de kerk leven we vanuit Pasen. Opgewekt leven, omdat de Heiland is opgestaan uit de dood. Op Uw woord, werpen wij het doodskleed af. We treden uit ons zondengraf (Gezang 221). Een nieuw leven leven. Doe je mee?

In deze maand vieren we op de 29e de hemelvaart van Jezus. Tussen alle christelijke feesten in is dat een beetje een ondergeschoven kindje, heb ik weleens het idee. De vraag is of dat terecht is. Hemelvaart is de kroningsdag van Jezus. Hij kreeg een plaats aan de rechterhand van de Vader. Dat wil zeggen, de plaats vanwaar geregeerd wordt. Hij zit op de troon. Goed om dat weer en meer te beseffen en om die dag te vieren. Mag ik jullie daarom extra uitnodigen voor de dienst op die dag?

Belijdenisdienst

Zondag 18 mei is in onze gemeente de belijdenisdienst. Een jaarlijks hoogtepunt. Jonge en minder jonge mensen die 'ja' willen zeggen tegen God. Zij doen dit omdat ze ontdekt hebben dat God

'ja' zegt tegen hen. Ons 'ja' is altijd een schuchter antwoord op Zijn helder en duidelijk woord. Onze reactie is gereserveerd, vergeleken met Zijn overtuigende aanbod. Maar hoe dan ook, het ja-woord mag klinken. In dankbaarheid mogen we als gemeente nieuwe leden verwelkomen in ons midden en later aan het avondmaal ontmoeten. Samen op weg gaan, dat is ons gebed, als een volk dat juist daarvoor door U apart is gezet.

Voor velen van ons is een belijdenisdienst een herinnering aan de eigen belijdenis. Ons 'ja' mag voor Gods aangezicht worden herhaald. Misschien is het een opscherping voor wanneer we het bijna vergeten zijn... Voor anderen is het een uitnodiging. Wie nog nooit zover kwam om het geloof te belijden wordt er hartelijk en dringend toe genodigd. De Heere heeft 'ja' tegen jou gezegd. Daar mag je op terugvallen. Eind september start een nieuwe groep belijdenisca-techisanten. Wie zich wil aanmelden kan bij mij terecht. Dat kan ook als je nog aarzelt.

Nu de namen van hen die deze maand belijdenis doen: Thijme Barkmeijer, Rhodé van Beest, Robert Geluk, Rens Merkus, Arthur Moree, Jaqueline van Steenis - de Kreij, Arie Roest, Lizette Roest - van Pelt. Goed om met hen mee te leven. In de wekelijkse nieuwsbrief volgt daarom later hun adres.

Reis

Van 9 t/m 14 mei ben ik afwezig. Op uitnodiging van Open Doors ga ik mee met een groepje voorangers naar het Midden-Oosten om daar collega's te ontmoeten, van hen te leren en hen te bemoeiden. In een volgend nummer van dit blad hoop ik iets daarvan te delen.

Ter overweging

Een woord van Tim Keller: 'We moeten vandaag de dag onze tijd en onze cultuur niet tot universele norm maken. Als je zegt dat de Bijbel niet van deze tijd is, zeg je eigenlijk dat jij je op het ultieme historische moment bevindt van waaruit je onderscheid kunt maken tussen progressief en achterhaald. Die overtuiging is natuurlijk net zo bekrompen en exclusief als de Bijbelse overtuigingen die jij aanstootgevend vindt.'

Veel van wat onze grootouders geloofden vinden we nu dwaas en beschamend. Dat proces houdt nu niet ineens op.

Tot slot

Voor u en jullie allen een hartelijke groet, graag tot ziens,
Michel van Heijningen

Geboortes

Op 20 maart 2025 is **Noa Grietje Willemijn Groenendijk** geboren. Zij is de dochter van **Youri en Esther Groenendijk** (Waalmondelaan 48, 2951 AW). We wensen Noa, Youri en Esther veel geluk

en zegen toe en we hopen dat Noa veel van Gods liefde mag ontvangen en doorgeven.

Paasbrunch

Woensdag 16 april was er een gezellige Paasbrunch in de Ichthuskerk. Om 12 uur werden de gemeenteleden welkom geheten met een kopje koffie of thee. Na gezellige gesprekjes was er een programma met een aantal mooie paasliederen, begeleid door Martin de Jong op de piano, een overdenking door Ds. Geurt Jan van Beek en een gedicht. Onder het genot van een heerlijke brunch werd er vrolijk verder gekletst. De middag werd afgesloten door Ds. Michel van Heijningen en het gezamenlijk

bidden van het 'Onze Vader'. Voorzien van een leuk presentje ging iedereen tevreden huiswaarts.

Ichthusmarkt

Op zaterdag 10 mei van 9.00 tot 15.00 uur is het weer zover: dan is iedereen welkom op de Ichthusmarkt op het Scheldeplein! We hebben speciaal voor de moeders mooie producten in de aanbieding, omdat het op 11 mei moederdag is. Het belooft weer een mooi evenement te worden, voor jong en oud: de kinderen kunnen zich vermaken op het kinderplein, voor iedereen is er allerlei lekkers te koop en we bieden oudere en nieuwe spullen aan. En natuurlijk is er weer de befaamde

boekenmarkt.

Kortom: voor elk wat wils.

Het doel van de markt is verbinding te maken tussen de wijk Kinderdijk en andere bezoekers van de markt en onze Ichthusgemeente. Ook willen we met de opbrengst graag een aantal goede doelen steunen. Dit jaar gaat de opbrengst naar: Het opknappen van de Fuik en het Voedselzekerheidsprogramma van FCM Zambia.

Wil je meehelpen tijdens de markt of wil je meedelen? Meld je dan aan via ichthusmarkt@outlook.com. Wil je iets bestellen? www.ichthusmarkt.nl.

Paaschallenge

We leven nu in de dagen na Pasen. Op allerlei manieren vierden we dit grote feest van de Opstanding van de Heer. Hij gaat voor ons uit. Ook dit jaar deden de jongeren van 12 tot 15 jaar mee aan de PaasChallenge. De PaasChallenge is een terugkerend evenement van de PKN. Hierin worden jongeren uitgedaagd om de 'waarde' van Pasen te vertalen naar hun dagelijks leven. In een spelvariant moeten zij opdrachten uitvoeren, die vervolgens worden vertaald naar het Paasverhaal.

We begonnen met een mooie clubavond over het Paasverhaal, twee weken voor de Challenge. We bespraken de 'chronologische volgorde': welke gebeurtenissen gingen vooraf aan de kruisiging en opstanding van Jezus. Samen kwamen de jongeren heel ver! Op zondagavond 13 april begon de PaasChallenge met samen eten. Daarna hoorden de jongeren een geluidsfragment waarin het centrale thema werd uitgelegd. Keuzes maken! Tijdens de Challenge kregen zij verscheidene opdrachten waarbij ze elke keer een keuze moesten maken voor Goed of Kwaad. De jongeren kwamen er tijdens de opdrachten

achter, dat het niet altijd even duidelijk is welke keuze Goed is en welke Kwaad, maar ook hoe snel je verleid wordt voor eigen gewin te gaan. Uiteindelijk merkten ze door de spellen dat de buitenkant soms anders lijkt dan de werkelijkheid. Ook het Paasverhaal gaat over keuzes. Jezus werd eerst verheerlijkt als Koning, korte tijd later door dezelfde mensen uitgemaakt voor Misdadiger en aan het kruis genageld. Pasen gaat ook over vergeving. De jongeren ontdekten dat, wanneer ze verkeerde keuzes maken, zij dit altijd bij Jezus mogen neerleggen en hiervoor vergeving mogen vragen. Een avond met een mooie boodschap. En veel plezier.

Niels Verbaas

Huwelijksjubilea

Vanuit onze gemeente hartelijke felicitaties voor: **Arijke en Marcel de Jong-van Gelder**, 25 jaar getrouwd op 27 maart. **Echtpaar Van Erk**, 68 jaar getrouwd op 28 maart. **Echtpaar Klop – Huizer**,

55 jaar getrouwd op 1 april. **Echtpaar Veen – Passchier** 55 jaar getrouwd op 23 april. **Echtpaar Doornheim – Hage**, 55 jaar getrouwd op 24 april. **Echtpaar Gelderblom – Sup**, 50 jaar getrouwd op 25 april. Wij wensen allen van harte Gods zegen op hun verdere weg!

Wij gedenken

Jannetje Elisabeth Vlieg – Flach
1937 – 28 februari 2025

Janny groeide op in Hendrik Ido Ambacht in een gezin met zeven kinderen. Tot haar zestiende jaar genoot ze een onbezorgde jeugd.

Dat eindigde toen haar oudere zus Jopie met haar man verdronk tijdens het schaatsen op de Boezem. Dit heeft in haar verdere leven een grote rol gespeeld. Janny was een sociaal betrokken vrouw, naast de aandacht voor haar man en zonen. Penningmeester bij de Plattelandsvrouwen, actief op basisschool de Loopplank, actief bij het organiseren van de koffie-ochtenden in de Ontmoetingskerk en bezoek-medewerker vanuit de kerk. In de dankdienst voor haar leven lazen we in de brief aan de Romeinen dat dood noch leven, engelen noch machten noch krachten, heden noch toekomst, hoogte noch diepte, of wat er ook maar in de schepping is, ons zal kunnen scheiden van de liefde van God, die Hij ons bewezen heeft in Christus Jezus, onze Heer. In die zekerheid mochten we Janny toevertrouwen aan God.

Ron v.d. Bosch

Adriana Fase – Sprong
12 oktober 1948 - 1 maart 2025
 Op 1 maart overleed Adri Fase.

Adri, geboren in Oud-Alblas, woonde enkele jaren in Nieuw-Lekkerland en verhuisde later met haar gezin naar Oud-Alblas terug. Ze genoot van het leven. De bloemen in haar tuin gaven haar veel vreugde. Wat genoot ze als alles weer in bloei kwam. Ze was zorgzaam voor mens en dier, haar huis en hart stond voor iedereen open. Het laatste jaar ging haar gezondheid achteruit. Na een periode van intensieve zorg overleed ze in Papendrecht. Tijdens de afscheidsdienst lazen we Mattheüs 6; 'maak je geen zorgen voor de dag van morgen. God, die zorgt voor de vogels en de bloemen, zorgt ook voor jou.' Zo leefde Adri, vertrouwend op God die voor haar zorgt. Wetend geborgen te zijn in Gods hand, kon ze ook sterven en konden de kinderen haar los laten. We wensen Rianne en Irene en hun gezinnen Gods troostende nabijheid toe, nu ze zo kort na elkaar hun vader en moeder, opa en oma, moeten missen.

Griselda Aanen

Janny Christina Bikker - van 't Hof
19 maart 1939 - 11 maart 2025
 Een paar maanden na het overlijden van haar man Adri is Janny

overleden. Voor haar naaste familie opnieuw een emotionele dag. Op de rouwkaart stonden, net als op de kaart van haar man, woorden uit het gedicht 'Voetstapen in het zand'. In de dienst in de Ontmoetingskerk lazen we psalm 121: Een Lied voor onderweg, een pelgrimslied voor mensen op onze levensreis. De route loopt vaak anders dan verwacht. De psalmist schrijft: 'Hij die hemel en aarde gemaakt heeft, zal ook mijn hulp zijn.' De laatste jaren waren intensief voor Adri, als mantelzorger van Janny. Na zijn overlijden kreeg Janny goede zorg in De Waalburcht in Papendrecht. Daar overleed zij. Thuisgehaald... Geborgen in Gods Liefde en Licht. Troost en Kracht voor allen die haar lief waren!

Janny van Bockel

Een gastschrijver deze keer!
Het College van Diakenen heeft mij wat ruimte toebedeeld om te schrijven over geldzorgen en schulden. Een helaas zeer actueel thema. Herken je je hier niet in? Blijf even lezen, ik kom zo bij je terug...

Schulden oplossen

Ik ben Marieke Reijm – binnen mijn werkomgeving bekend onder mijn meisjesnaam Boon. Ik ben werkzaam als gerechtsdeurwaarder bij een grote landelijke organisatie en houd mij dagelijks bezig met het oplossen van schulden. Daarnaast coach ik jongeren met schulden richting een schulden-vrije toekomst.

Schulden werken ontwrichtend

Ik vraag vaak aandacht voor geldzorgen. Vanuit de praktijk zie ik namelijk hoe schuldenstress mensen beïnvloedt. Het heeft een verwoestende impact op gezinnen en relaties, opvoeding en gezondheid. In Nederland is 47% van onze huishoudens financieel kwetsbaar of ongezond (*Deloitte, voorjaar '25*). Dit cijfer is schokkend. En tegelijk herken ik dit. Zeker bij jongeren. In vier jaar tijd

is het aantal jongeren met schulden *verdubbeld*.

Ken jij de financiële valkuilen waar je kind mee te maken heeft?

De uitdagingen voor jongeren zijn ongekend. De wereld en onze omgang met geld is in rap tempo veranderd. Toen ik 18 was, kocht ik met mijn laatste muntgeld een kaartje voor de film. Daarna was het simpelweg op tot ik weer geld uit mijn bijbaantje kreeg. De 18-jarige van nu ziet een stroom aan reclames van influencers op social media en kan luxeproducten achteraf betalen. Zo ontstaan schulden heel makkelijk.

Er is meer mogelijk dan je denkt

Er is ook goed nieuws: er is veel maatschappelijke en politieke aandacht voor schulden. Met elkaar hebben we allang ingezien dat schulden vaak niet iemands eigen schuld zijn. Werkgevers, gemeenten, schuldeisers en huisartsen staan klaar om te helpen. Maak je je zorgen over je geldzaken of

die van je kind? [Www.geldfit.nl](http://www.geldfit.nl) is dan een goed startpunt. Voor een luisterend oor en praktische hulp ben je ook meer dan welkom bij de diaconie. Je hoeft het niet alleen te doen! Contactgegevens staan achterin dit magazine.

‘Red je het wel?’

En weer terug bij diegene die zich niet herkende in de inleiding, gezegende lezer als je gaat slapen zonder geldzorgen. Schulden zie je niet aan de buitenkant. Mensen met schulden zijn onze broers, zussen en bejaarde ouders, burens en vrienden en ook onze gemeenteleden. Wat fijn dat we als gemeente begaan zijn met elkaar en belangstelling tonen bij baanverlies, echtscheiding of ziekte. Durf daarbij ook eens te vragen of iemand financieel nog rondkomt. Dat kan spannend zijn, want je wilt niet opdringerig overkomen. Maar juist door die vraag te stellen, kun je iemand bemoedigen en een zetje in de goede richting geven. Het is zoveel makkelijker om een helpende hand aan te nemen dan zelf om hulp te vragen.

Marieke Reijm-Boon

Het getal

TEKST: DS. JAAP BRUIJN

We slaan acht op het getal acht. Het speelt in de bijbel een grotere rol dan ik dacht.

Acht voorbeelden:

- joodse jongens worden besneden op de achtste dag na hun geboorte (Lev. 12:3);
- het jong van een rund, schaap en geit moet zeven dagen bij de moeder blijven. Pas op de achtste dag mag het ten offer worden gebracht (Lev. 22:27);
- -aan de zeven dagen van het Loofhuttenfeest wordt nog een achtste dag toegevoegd: dit is het latere Slotfeest (Lev. 23:36);
- Isaï had acht zonen; David was de achtste (1Sam. 17:12-14);
- Prediker zegt: 'Bewaar je brood in zeven delen, zelfs in acht.' (Pred. 11:2);
- het Chanoekafeest (tempelvernieuwing) duurt acht dagen. De daarbij horende kandelaar telt acht armen, in tegenstelling tot de menorah die zeven armen heeft.
- in Mattheüs 5 staan acht 'zaligsprekingen';
- Jezus verschijnt op de achtste dag na zijn opstanding aan Thomas, niet eerder!

Naar de betekenis van het getal acht kunnen we alleen maar raden. Daarover is de bijbel niet duidelijk. Acht kan betekenen dat er sprake is van een nieuw begin. Dat is het geval voor het kind dat op de achtste dag

besneden wordt: vanaf die dag is hij opgenomen in de gemeenschap van Gods volk en mag hij delen in Gods verbond. Voor Thomas betekent het nieuwe begin dat hij op de overgang staat van zien naar 'toch geloven'.

Het valt wel op dat het getal acht meerdere keren voorkomt als afsluiting van een reeks van zeven. Het getal zeven duidt een volheid aan: de 'emmer' is vol. De achtste (dag) is dan de druppel die de emmer doet overlopen. De achtste dag zit vast aan en komt voort uit de voorafgaande zeven dagen. De achtste dag na het Loofhutten-feest is dan de kers op de taart van het feest. Je krijgt er nog een dag bij om het feest af te ronden. Acht krijgt dan de betekenis van overdaad. Die overdaad horen we ook bij de Prediker: 'Bewaar je brood in zeven delen, zelfs in acht. 'Acht betekent dan dat het er in onze relatie met God en de naaste royaal aan toe mag gaan. Doe er liever een schepje bovenop dan erop te beknibbelen.

“ Het mag er in onze relatie met God royaal aan toegaan

Colofon

Kerkmagazine *SPRKND* is een uitgave van de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente Alblasserdam en verschijnt 11 keer per jaar.

Oplage: 2.175

Vormgeving en druk www.verloop.nl

Coverfoto Shutterstock

Redactie Mark den Boer (hoofd- en eindredactie), Rian Vogel, Judith Bruijn, Joke Veerman, Antje Kieviet, Martin de Jong (tekstcorrectie), André Groenendijk, Willeke de Gruijter.

Emailadres redactie

redactie@pknalblasserdam.nl

Bezorging Het magazine wordt bezorgd op het huisadres van alle leden van de Protestantse Gemeente Alblasserdam.

Administratie bezorging

info@pknalblasserdam.nl

t 06-23936403

Rekeningnummer

NL45 RABO 0373 7148 31 t.n.v.
CvK Protestantse Gemeente
Alblasserdam inz. SPRKND

PGA

Algemene Kerkenraad

voorzitter: Kees Brinkman

t 06-3489 6787

e cbrinkman@pga-alblasserdam.nl

scriba: Ad Schinkelhoek

t 06-4248 7387

e aschinkelhoek@pga-alblasserdam.nl

College van kerkrentmeesters

voorzitter: Sjoerd Veerman

t 06-2397 4997

e sveerman@pga-alblasserdam.nl

secretaris: Jurjen Berends

t 06-5348 2226

e jberends@pga-alblasserdam.nl

College van diakenen

voorzitter: Henk Tukker,

t 06-1028 7433,

e htukker@pga-alblasserdam.nl

Secretaris: Ria van den Bogaard

t 06-2453 1119

e diaconie@kerkenpad.nl

Bijdragenadministratie

Corné van Eersel

t 06-4115 2088

e bijdragenadm@pga-alblasserdam.nl

Ledenadministratie

Jan Vonk

t 078-691 7581 of 06-2433 1440

e ledenadm@pga-alblasserdam.nl

Wijkgemeenten

Grote Kerk

Bezoekadres: Cortgene 8,
2951 ED Alblasserdam

predikant: vacant

scriba: Paulus-Jan Kieviet,
Polderstraat 112, 2952 AN Alblasserdam,

t 078-6912500,

e scriba.wijk1@kerkenpad.nl

Team beheer Damsteen,
coördinator Gré de Kloe

t 06-40328828

e verenigingsgebouw@kerkenpad.nl

De Brug

Bezoekadressen: Havenkerk

(tijdelijk in gebruik voor opvang vluchtelingen Oekraïne)

Ieplan 9,

2951 CB Alblasserdam

t 078-6912960

Ontmoetingskerk

Blokweerweg 75,

2954 PC Alblasserdam

t 078-6919417

Ichthuskerk

Bezoekadres: Scheldeplein 2,
2953 EV Alblasserdam,

t 078-6915705

predikant: ds. M. van Heijningen

Mesdaglaan 33,

2951 PH Alblasserdam

t 078-7854666

e m.vanheijningen@filternet.nl

scriba: Jeroen van Beest

IIsvogel 7, 2953 GC Alblasserdam

t 06-2203 3458

e scriba.wijk2@kerkenpad.nl

predikant:

ds. Rob Fechner (ambulant predikant)

t 06-51504692

e domineefechner@live.nl

scriba: Hennie van Tienhoven

Kraanbaan 128,

2951 JG Alblasserdam

t 078-8880526

e scriba@ontmoetingskerkalblasserdam.nl

Welkom in onze kerkdiensten

Zondag 4 mei

Grote Kerk

- 09.30 uur ds. C. van de Scheur,
Veenendaal
- 18.00 uur ds. J.A. van den Berg, Sint
Antoniepolder

Ichthuskerk

- 09.30 uur ds. M. van Heijningen
- 17.00 uur dhr. P. Huijser, Ridderkerk-
Bolnes

De Brug Ontmoetingskerk

- 09.30 uur dhr. J. Crezee, Sliedrecht

Zondag 11 mei

Grote Kerk

- 09.30 uur ds. H.G. van der Ziel,
Waarder
- 18.00 uur ds. H. van den Belt,
Woudenberg

Ichthuskerk

- 09.30 uur ds. P.L. de Jong, Rotterdam
- 18.00 uur proponent J. Noordzij,
Bleskensgraaf

De Brug Ontmoetingskerk

- 09.30 uur ds. A. Estié, Voorthuizen,
viering Heilig Avondmaal
- 19.00 uur Stilteviering in de
Ontmoetingskerk

Zondag 18 mei

Grote Kerk

- 09.30 uur ds. M.P.D. Barth, Achterveld
- 18.00 uur ds. H. Liefing, Gouda

Ichthuskerk

- 09.30 uur ds. M. van Heijningen,
belijdenis- en doopdienst
- 18.00 uur ds. D. van Vreeswijk, Gouda

De Brug Ontmoetingskerk

- 09.30 uur ds. B.C. van Wieren, Wijk
bij Duurstede

Zondag 25 mei

Grote Kerk

- 09.30 uur ds. K. Hak, Groot-Amers,
Heilige Doop
- 18.00 uur ds. M.C. Batenburg, Gouda

Ichthuskerk

- 09.30 uur ds. E.K. Foppen, Den Haag
- 18.00 uur ds. J.B. Alblas, Katwijk aan
Zee

De Brug Ontmoetingskerk

- 09.30 uur leiding jeugdkerk

Donderdag 29 mei, Hemelvaartsdag

Grote Kerk

- 09.30 uur ds. T.C. de Leeuw, Nieuw-
Lekkerland

Ichthuskerk

- 09.30 uur ds. M. van Heijningen,
doopdienst

De Brug Ontmoetingskerk,

- 09.30 uur mevr. H. Hubregtse-Berens,
Dordrecht

Zondag 1 juni

Grote Kerk

- 09.30 uur ds. G. Herwig, Hoge Hexel
- 18.00 uur ds. A. Baas, Nunspeet

Ichthuskerk

- 09.30 uur ds. E. Agterhuis,
Heinenoord
- 18.00 uur ds. K. Hage, 's-Gravenzande

De Brug Ontmoetingskerk

- 09.30 uur dhr. G. de Haan, Sliedrecht
- 19.00 uur Stilteviering in de
Elthetokerk

Zondag 8 juni, Eerste Pinksterdag

Grote Kerk

- 09.30 uur ds. J.H. de Vree, Dodewaard
- 18.00 uur ds. H. Schipaanboord,
Rotterdam

Ichthuskerk

- 09.30 uur ds. M. van Heijningen
- 18.00 uur ds. B.J.W. Ouwehand,
Scherpenzeel

De Brug Ontmoetingskerk,

- 09.30 uur mevr. L. van Houtum-Boon

Maandag 9 juni, Tweede Pinksterdag

Grote Kerk

- 09.30 uur ds. M.W. Westerink,
Veenendaal

Bevrijding

TEKST: KEES VOGEL

Als je het woord 'bevrijding' opzoekt in het Groot woordenboek der Nederlandse taal vind je als betekenis: het vrijmaken of vrij worden van overheersing. De Bevrijdingsdag die we onlangs op 5 mei gevierd hebben is alweer 80 jaar geleden. En wie denkt niet aan de Duitse overheersing waar ons land vijf jaar onder zuchtte?

An het einde en ook al eerder, verlangde ons volk naar de beëindiging van deze gruwelijke oorlog. Op 6 juni 1944 werd het D-day (decision-day).

Toen werd de aanval op het Duitse leger definitief ingezet en vanaf dat moment was duidelijk dat de Geallieerden de overwinning zouden behalen. Het was alleen nog maar wachten op V-day (victory-day); de dag dat de totale overwinning behaald zou zijn! Tot aan V-day kon de Duitse machthebber nog veel kwaad doen. Zo werden in Nederland nog talloze mensen gevangengenomen en soms vermoord in dat laatste oorlogsjaar, maar iedereen wist dat de Bevrijding uiteindelijk niet lang meer op zich liet wachten. Op 5 mei 1945 was het zover: D-day werd V-day, de totale overwinning!

En zo is het ook in het leven van de Kerk. We weten dat met de Opstanding van de Heere Jezus de satan definitief heeft verloren, want Christus vierde Zijn D-day! Denkt u dan maar aan Goede Vrijdag toen de Heere Jezus uitriep: 'Het is volbracht!'. De strijd is gestreden

en de overwinning is behaald.

Maar iedere gelovige zal ook ervaren dat de satan nog macht heeft. Als het goed is, merk je dat toch in je eigen leven? Ieder die de Heere liefheeft herkent toch de woorden van de apostel Paulus die hij opschreef in Romeinen 7: 'Ik ontdek dus deze wet in mij: dat, als ik het goede wil doen, het kwade dicht bij mij ligt.'

De duivel weet dat zijn tijd beperkt is, want hij zal definitief overwonnen worden op de dag van Christus' wederkomst. Wat zal dat heerlijk zijn om dan V-day te vieren, wanneer Christus op de wolken van de hemel zal verschijnen.

Ja, kom Heere Jezus! Maranatha!

Daar juicht een toon, daar klinkt een stem
Die galmt door gans Jeruzalem.
Een heerlijk morgenlicht breekt aan
De Zoon van God is opgestaan!

WIJK

